

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

№ 75-рк/к від 19 листопада 2015 року

ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ФІРМА «Б.А.Т.»

61012, м. Харків, вул. Карла Маркса, буд. 10.

Про припинення дій, які містять ознаки
порушення законодавства про захист
економічної конкуренції

За результатами розгляду заяви фізичної особи Нікітіної Тетяни Василівни (вх. від 26.01.2015 № 243/Н-27), в ході дослідження ринків послуг лабораторної діагностики та на підставі подання третього відділу досліджень і розслідувань від 02.04.2015 № 167 за ознаками вчинення ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ФІРМА «Б.А.Т.» (надалі – ТОВ Фірма «Б.А.Т.») порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг лабораторної діагностики, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 02.04.2015 № 60 – рп/к про початок розгляду справи № 3/02-56-15 (надалі - Справа).

Дії ТОВ Фірми «Б.А.Т.» полягають у нав'язуванні пакету «Коагулограма», до якого входить аналіз «МНО», замість замовлених відповідно до направлення лікаря послуг «МНО», а вартість цього пакету в 2,5 рази перевищує вартість лабораторного аналізу «МНО».

В результаті збирання і аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи встановлено наступне.

ТОВ Фірма «Б.А.Т.» є юридичною особою та зареєстроване Реєстраційною службою Харківського міського управління юстиції 02.06.1998, ідентифікаційний код – 25609216, місцезнаходження: 61012, Харківська обл., м. Харків, вул. Карла Маркса, буд. 10. Основний вид діяльності: загальна медична практика (код за КВЕД 86.21).

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ Фірма «Б.А.Т.» є суб'єктом господарювання.

Надання послуг лабораторної діагностики ТОВ Фірма «Б.А.Т.» провадить, зокрема, в пункті забору аналізів, розташованому за адресою м. Харків, вул. 23 Серпня, буд. 38.

З метою визначення монопольного (домінуючого) становища застосовано Методику визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затверджену розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р та зареєстровану в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика).

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- послуги лабораторної діагностики;

- суб'єкти господарювання, які надають послуги лабораторної діагностики, в межах території, обмеженої 1000 м відстанню від пункту забору аналізів ТОВ Фірма «Б.А.Т.», що знаходяться за адресою м. Харків, вул. 23 Серпня, буд. 38.

Споживачами на ринках послуг лабораторної діагностики є особи, які знаходяться в межах території, обмеженої 1000 м відстанню від лабораторії або пункту прийому аналізів ТОВ Фірма «Б.А.Т.».

Відповідно до пункту 5.1. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Товарними межами ринку виходячи з подібності споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін визначено послуги лабораторної діагностики, які є товаром, що не мають замінників.

Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Територіальні межі ринку визначено шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, отримання послуг є неможливим або недоцільним. Це визначення здійснено шляхом встановлення території, початково обмеженої зоною пішохідної доступності для споживачів закладів охорони здоров'я.

Внаслідок специфіки послуг вони мають схильність до локалізації в межах крокової доступності для споживача послуг, оскільки під час вибору місця отримання послуги істотними є такі фактори, як:

- час, необхідний споживачу для того, щоб дістатися до лабораторії або пункту прийому аналізів;
- розмір транспортних витрат, які несе при цьому споживач.

Державними будівельними нормами «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» ДБН 360-92, затвердженими наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 17.04.1992 № 44, встановлена величина максимально допустимих радіусів обслуговування для закладів охорони здоров'я - 1000 м.

Отже, отримання послуг лабораторної діагностики є доцільним в лабораторіях та їх пунктах забору аналізів, розташованих на відстані, що не перевищує 1000 м від лабораторії або її пунктів забору аналізів, щодо якого визначається монопольне становище.

Враховуючи наведене, територіальними межами ринку лабораторної діагностики встановлено територію, обмежену 1000 м відстанню від пункту забору аналізів ТОВ Фірма «Б.А.Т.», що знаходиться за адресою м. Харків, вул. 23 Серпня, буд. 38.

Часовими межами ринку визначено проміжок часу, протягом якого залишались незмінними структура ринку, співвідношення попиту та пропозицій на них, а саме - 2014 рік.

В межах території, обмеженої 1000 м відстанню від пункту забору аналізів, що знаходиться за адресою м. Харків, вул. 23 Серпня, буд. 38, окрім ТОВ Фірма «Б.А.Т.», послуги лабораторної діагностики надають ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР ЗДОРОВ'Я» (ідентифікаційний код – 32564897), ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НАУКОВИЙ МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР - ВАШ ЛІКАР» (ідентифікаційний код – 37876902).

Отже, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ФІРМА «Б.А.Т.» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг лабораторної діагностики.

За інформацією, розміщеною на офіційному сайті ТОВ Фірми «Б.А.Т.» (<http://bat-ukraine.com/>), товариством надаються послуги лабораторної діагностики систем гемостазу, зокрема:

- Пакет №50 «Коагулограма»: АЧТВ, фибриноген, тромбіновое время, протромбіновое время (мова оригіналу) вартістю 100 грн.;

- МНО (международное нормализованное отношение) (мова оригіналу) (надалі – «МНО») вартістю 40 грн.

За результатами розгляду Заяви встановлено, що лікарем КЗОЗ «Харківська міська поліклініка № 17» 18.12.2014 гр. Нікітін Т.В. виписано направлення на аналіз «МНО». За отриманням послуг лабораторної діагностики гр. Нікітіна Т.В. відповідно до зазначеного направлення звернулася до ТОВ Фірми «Б.А.Т.».

Відповідно до бланку замовлення від 19.12.2014 № 1101912140753597012 до пакету досліджень № 50 «Коагулограма» входять наступні аналізи: протромбіновое время (ПТ, ПТИ, МНО), фибриноген (фибрин плазми), активированное частичное тромбопластиновое время (АЧТВ), тромбіновое время (ТВ) (мова оригіналу).

Отже, замість замовлених відповідно до направлення лікаря послуг «МНО» ТОВ Фірмою «Б.А.Т.» виконано пакет «Коагулограма», до якого входить аналіз «МНО». Слід зазначити, що вартість цього пакету в 2,5 рази перевищує вартість лабораторного аналізу «МНО».

Тобто, дії ТОВ Фірми «Б.А.Т.» призвели до ущемлення інтересів споживача, який змушений був сплатити за непотрібні йому послуги додаткові кошти.

Нав'язування ТОВ Фірмою «Б.А.Т.» пакету «Коагулограма» було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуг лабораторної діагностики, адже в такому випадку споживач мав би можливість обирати між кількома суб'єктами господарювання надавачами послуг.

Враховуючи зазначене, такі дії ТОВ Фірми «Б.А.Т.» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг лабораторної діагностики.

Враховуючи викладене, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ФІРМА «Б.А.Т.» (ідентифікаційний номер – 25609216) такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дій, які полягають у нав'язуванні ТОВ Фірмою «Б.А.Т.» пакету «Коагулограма», та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, а також усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють.

Припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом припинення нав'язування ТОВ Фірмою «Б.А.Т.» пакету «Коагулограмма» при замовленні аналізу «МНО», про що повідомити територіальне відділення із наданням копій підтверджуючих документів (наказів, тощо) в 10-денний термін з дня отримання цих рекомендацій.

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова колегії

А.Г. Косолапов